

„Hitler létrejöttében nem csak Hitler a bűnös”

INTERJÚ CSURKA ISTVÁNNAL

– Csurka úr, gondolta volna, hogy az egykori ellenzék, mely két éve vállatvetve küzdött a kommunista hatalom ellen, győzelemre kerülve ennyire eltávolodik egymástól? Ön szerint mi az, ami ilyen élesen szembeméltítja egymással az MDF-et és az SZDSZ-t?

– Meghatározott és látható választóvonalat húzni nem tudok, azt hiszem, nem is lehet. Az ellenzékkel valóban a pártállam léte tartotta össze, s amint a pártállam szétesett, felszínre kerültek azok a hangsúlyos alkati különbségek, amelyek az ellenzéki mozgalmak között korábban is megvoltak. Csak korábban nem volt célszerű szétforgácsolni az erőket. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a pártállam szétesése utáni korszaknak az MDF lesz a meghatározó tényezője, s a szabad választásokon valóban az MDF győzött, akkor döbbsen rá a korábbi ellenzék másik szárnya az MDF valódi erejére. Ez riadalmat keltett. Nemcsak a pártállamban, de az ellenzékben is. Ez a riadalom szólította egybe a Fideszt és az SZDSZ-t, s ettől kezdve támadtak bennünket. Én emiatt nem érzek felelősséget, még akkor sem, ha egyike voltam azoknak, akik mindig is hangsúlyozták a meglévő különbségeket. Nem volt egészséges dolog elhallgatni ezeket, ha a taktika mást is kívánt volna. Mert jelentősek ezek a nézeteltérések, elsősorban a nemzeti kérdés vagy a harmadik utas politika megítélésének kérdésében. Most pedig az MDF van hatalmon, a többiek pedig ki akarják csavarni kezünkből ezt a hatalmat.

– Említette, hogy a pártállam elleni harc – a megoly különbségek ellenére – kezdetben összetartotta az ellenzékét. Ön mégis azt írja a Vasárnapi újságban elhangzott jegyzetében, hogy „Kéri Kálmánnal pedig nem azért vannak megakadva, mert igazságosnak mondta egykori harcait a kommunizmus ellen, hanem azért, mert mai harca a kommunizmus ellen ugyancsak igazságos. Vagyis hát az még csak hagyján, hogy mit művelt ő akkor ott a Donnán, a baj az,

amit most tesz itt, a Dunánál.” Azt gondolom, hogy ebből a szövegből minden rosszindulat nélkül kiolvasható, miszerint ön a tiltakozókat tartja kommunistáknak. Bolsevikoknak. Nos, a Fidesz is, az SZDSZ is tiltakozott. Csurka István komolyan hiszi, hogy e két párt bolsevik, s a kommunizmus erkölcsi, filozófia építményének fennmaradásáért küzd?

– Nézze, nem hit kérdése a dolog. A vallásoktatás körüli vihart az SZDSZ kavarta. Az SZDSZ kezdett kampányt a sajtóban, hogy ne vezessék be az iskolákban a hitoktatást. Az SZDSZ állásfoglalásai nyilvánvalóvá tették, hogy ez a párt fenn akarja tartani az elmúlt negyven év anyag elvű társadalomszervezését, s e kereteken belül kívánja megszervezni az új társadalmat. Nyers vádaskodás volt az SZDSZ részéről a keresztény kurzussal való fenyegetőzés. Miben különbözik ez a kommunista demagógiájától? Lukács György nem volt marxista? Dehogynem... S Lukács György legjobb magyar tanítványa Eörsi István, az SZDSZ egyik szellemi vezére. Kérem szépen, ezek tények...

– Az SZDSZ tiltakozása a vallásoktatás bevezetése ellen nem inkább a liberalizmus eszmerendszerének tiltakozása volt?

– A liberalizmusnak és a marxizmusnak sok közös gyökere van. S a liberalizmusnak Magyarországon nincs olyan jelentős befolyása, mint ahogy ezt hirdetik. Az a fajta magyar liberalizmus, mely a XIX. századra nyúlik vissza, s amelynek az MDF-en belül is jelentős oszlopai vannak, az más... Az nemzeti liberalizmus. A liberalizmus hirdetése mögött egyébként mindig valami más érdek húzódik meg. Ha csak azt nézzük, hogy milyen emberek érdekében emel szót az SZDSZ, akkor máris óriási kétségeink támadnak e liberalizmussal szemben...

– Milyen emberekre gondol? – Bors Jenőre például. Ő aztán igazi bolsevik... S ki volt az első, aki felpattant és védelmére kelt? Az SZDSZ...

– Említette, hogy a nemzeti kérdés az egyik jelentős vízvonal az egyik kormánypárt és az ellenzék között. A kommunista egyik legnagyobb bűne a „bűnös nemzet” eszme sulykolása a fejekbe. Az, hogy a magyarság egészét Hitler utolsó csatlósának beállítva megpróbáltuk megfosztani bennünket nemzeti identitásunktól valamiféle elvont és bamis internacionalizmus jegyében. Ma minden felelős tényezőnek kutyakötelessége visszaadni a magyarságnak önbecsülését, különösen azoknak a generációknak, amelyek a második világháború után születve még emlékeket sem őriznek arról, hogy milyen érzés büszkének lenni magyarságukra. De az „elrettentés politikájának” megbírdetése, félelmetességünk bangsúlyozása véleményem szerint nem szolgál helyes célokat. Ezzel átesünk a ló másik oldalára...

– Én soha nem mondtam ilyesmit...

– Most Raffay Ernő nyilatkozataira gondolok...

– Szerintem Raffay sem mondott ilyet, rosszul idézték vagy kiforgatták. Ő történész, és pontosan tudja, hogy a félelemkeltéshez erő kell. Nekünk pedig nincs számottevő katonai erőnk. Másról van szó. A belső erőről, a lemondásról vagy a lemondásról. Deák Ferenc mondta, hogy csak azt nem lehet visszaszerezni, amiről az emberek lemondtak. Ha mi nem mondunk le sem határainkon túl élő szeretteinkről, sem jogos tulajdonunkról, akkor ez erőt ad. A történelemben nincsenek állandósult dolgok. A magyarság előtt nincs jövő, ha állandóan szemlesütve, szegyenkezve jár, a „köldöknéz” magatartás nem vezet sehova... Persze szó sincs valamiféle „örült” politikáról. Legfontosabb célunk jelenleg, hogy jogokat szerezzünk a határokon túl élő magyarságnak. Tiszteletben kell tartani a jelenlegi európai helyzetet. De tudnunk kell, hogy ez nem örök. Ha ezt tudjuk, akkor van esélyünk a változásra. Nem revansra, hanem egy olyan Európára, ahol újra elfoglalhatjuk méltó helyünket... Ehhez viszont az

Fotó: GRNÁK LÁSZLÓ

A Vasárnapi újság augusztus 5-i számában hangzott el Csurka István jegyzete, melyben az író védelmébe vette Kéri Kálmánt. Elejét akartam venni a félreértéseknek, pontatlan idézeteknek, ezért kerestem fel otthonában az író, s kértem, hogy nyilatkozzon lapunknak.

kell, hogy az identitás szükséges erősítését ne bélyegezzék állandóan nacionalizmusnak. A petyhüdt tartás nem vezet sehova...

– Térjünk vissza Kéri úr nyilatkozatára, és a Vasárnapi újságban elhangzott jegyzetre. Meggyőződésem szerint nem kapta volna fel a fejét, ha Kéri Kálmán Trianon és Kun Béla szükségességű folyamánként említi Horthy Miklóst. Trianon sokkja után – mely sokkot Nyugat-Európa „szíves” közreműködése miatt voltunk kénytelenek átélni – minden nemzet eredeti határainak visszaállítására törekedett volna. Ez is nyilvánvaló. Azt is aláírom, hogy Horthy személyisége is lehet árnyaltabb közéleti, hiszen mégiscsak volt egy kiugrási kísérlete, vagy Hitler parancsával szembe szegülve átengedte Magyarorszá-

gon a menekülő lengyeleket, a két nép történelmi barátságára bivatkozva. Rendben van. De igazságosnak minősíteni a Szovjetunió megtámadását, az én bitem szerint tarthatatlan álláspont...

– Tarthatatlan álláspont, mert nagyon keményen beleverték a fejekbe ezt is az úgynevezett alapigazságok közé. De ez nem így van. Ez a folyamat csak egészében tekinthető át. Abban, hogy Hitler „létrejött”, nemcsak Hitler a bűnös, s legkevésbé a magyarok. Bűnös ebben egész Európa, s az a rémes béke, melyet ránk kényszerítettek, s amelynek mi voltunk elsődleges szenvedő alanyai. Tessék már megmondani, hogy mit csinált volna a horthysta vezetés az akkori erőviszonyok közepette? Mire lehetett számítani? Ott volt a

cseh, lengyel példa... Mi védekeztünk, s egy sziget voltunk, azzal együtt, hogy embereket értek megaláztatások. De ma már csak ezeket az előbb említett „alapigazságokat” lehet kimondani az akkori dolgokról, s aki ezzel szembeszáll, az paraszt vonz a fejére. Persze óriási a vétke annak az uralkodó rétegnek, amely még az utolsó pillanatban sem látta be, hogy végveszély fenyegeti az országot. De hogy elkerülendő lett volna a hadba lépés? Csak elodázható. S ahhoz, hogy itt szélesebb és tisztultabb demokrácia legyen, a háború óta megkérdőjelezhetetlen dolgokat is meg kell kérdejeleznünk. Amúgy ez az emberi szellem legfőbb sajátossága...

BAYER ZSOLT

Találkozó a szeretetben

Nem szánja kampánynyitányának hét végi országos találkozóját a Kereszténydemokrata Néppárt – hallottuk tegnapi sajtótájékoztatójukon dr. Birkás János ügyvezető társelnöktől. Bár mindannyian tudjuk, hogy egy párt bármely megmozdulása politikai súllyal és hatással bír, mégis elhiszük neki, hiszen érzésünk szerint, ő maga lesz a kampányfőnök, tehát hiteles forrásnak mondható. A kétnapos találkozó rész vesznek a párt vezetői, a parlamenti frakció nem nyaraló tagjai és természetesen várják a párttagokat és a szimpatizánsokat, érdeklődőket. A program 11-én 11 órakor indul a Nyírbátori Városi Tanács épületében tartandó vitával, melynek témája a kereszténydemokrata eszmekör Magyarországon. Az önköltséges ebéd után a kelet-európai keresztény kultúráról hallhatnak előadást a jelenlévők, és megtekinthetnek néhány műemléktemplomot. Ezt követően beszélgetés követi a református egyház vezetőivel, majd fél ötkor a Tiszántúli Református Egyházkerület feje, dr. Kocsis Elemér tart előadást. Ezután református istentiszteletre kerül sor. Ezzel a programmal párhuzamosan a Nyírbátori Állami Gazdaság területén a párt szakértőivel beszélgethetnek témák szerint az érdeklődők. Várják a kérdéseket, javaslatokat és ötleteket, amelyeket a vasárnapi országos nagygyűlés után minden résztvevő megismerhet majd. Vasárnap reggel a máriapócsi bazilika minorban görögkatolikus misével folytatódik a találkozó programja. Ezt követi egy ifjúsági fórum, majd délután kettőkor kerül sor a párt országos nagygyűlésére, melynek szónoka dr. Surján László pártelnök, miniszter lesz.

Mivel a találkozó önköltséges – csupán a szállást biztosítják a környéken lakó katolikus családok –, felmerült a kérdés, hogyan állnak a párt anyagi ügyei. Dr. Birkás János társelnök, aki a Hajdú-Bihar megyei szervezet éléről került a párt felső vezetésébe, s kiterjedt ügyvédi praxissal rendelkezik, rögtön elérte a kérdést és elmondta, a párt csupán tagdíjaiból gazdálkodik, mivel maga kezdeményezte a parlament törvénymódosítását, amely kimondja: a politikai pártok negyedévenként, utólag kapják meg az állami támogatást. Arra a kérdésre, hány tagja van a pártnak, természetesen a kereszténydemokraták sem tudtak válaszolni, saccoltak tíz- és tizenkétezer tag között. A jelenlévő újságírók kértek egy gyors nyilatkozatot arról is, a társelnök hogyan minősíti a párt parlamenti frakciójának munkáját. Birkás doktor elégedett a csoport teljesítményével, bár, mint mondta, sokan kérdezik tőlük, miért olyan csendesek az Országházban. Azért, válaszolt rögtön, mert nem kívánnak részt venni „felesleges módserűnek” tartott vitákban, amelynek résztvevői gyakran közel állnak a sértegetéshez. A kereszténydemokraták nem szeretnék, ha a régi módszereket bevinnék a parlament munkájába. Miután ezt az ellentmondást (hogy tudniillik a késhegyig menő vita miatt tekintendő régi, parlamenti módszernek) nem sikerült feloldani, az ügyvezető társelnököt a választási kampányról kérdezték a tudósítók. A KDNP nem szánja kampánynyitányának az augusztus 20-i ünnepséget sem, mivel a nemzet legnagyobb ünnepének tartott napon nem kívánnak politikai csinnadrattát rendezni. KAVÉ

NOVINKON

AMERIKAI CSÚCSTECHNIKA
FORINTERT
RENDSZERTERVEZÉS
BESZERZÉS, LIZING
TELEPÍTÉS, KIVITELEZÉS
OKTATÁS, BETANÍTÁS
KARBANTARTÁS
Apple Macintosh számítógépek és
kiváló szakemberek várják Önt.

1022 BUDAPEST, SPÁHI u. 21. tel.: 116-8973